

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
Завідувач кафедри
к.філол.н, доц. Камишова Т.М.

(протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Практика навчальна (перекладацька) для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань:	<u>03 Гуманітарні науки</u>
Спеціальність:	<u>035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>
Освітня програма:	<u>Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська (першого рівня вищої освіти)</u>

Запоріжжя, 2022

Розробники: Камишова Т.М., кандидат філологічних наук, доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Т.М.Камишова

Робоча програма навчальної практики (перекладацької) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складена відповідно до освітньої програми підготовки за спеціальністю 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, галузі знань 03 “Гуманітарні науки”.

1. Мета практики: забезпечення комплексного розвитку навичок і вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного послідовного та письмового перекладу з англійської мови на українську та у зворотному напрямку при роботі з текстами різного жанрово-стилістичного характеру.

2. Перелік програмних компетентностей, які набуваються під час практики:

Інтегральна компетентність

ІК1 Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) Загально-професійні (базові)

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

3. Заплановані програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних

завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

4. Бази проходження практики.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

5. Зміст практики

Опис навчальної практики

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика практики
<p><u>Кредитів:</u> 3</p> <p><u>Загальна кількість годин</u> – 90</p> <p><u>Тижневих годин:</u> 9</p>	<p><u>Рівень вищої освіти</u> – перший (бакалаврський)</p> <p><u>Галузь знань</u> – 03 Гуманітарні науки</p> <p><u>Спеціальність</u> – 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</p> <p><u>Освітня програма</u> – Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (першого рівня вищої освіти);</p>	<p><u>Назва практики:</u> практика навчальна (перекладацька)</p> <p><u>Семестр:</u> 6</p> <p><u>Термін проходження практики:</u> 2 тижні</p> <p><u>Вид контролю:</u> залік</p>

Програма навчальної практики

БЛОК I. PEOPLE. CHANGES AND CHALLENGES.

Тема 1. «People's Personality»

Обговорення теми People's Personality

Grammar focus: The Article Functional expressions: Expressing likes and dislikes

Text translation

Тема 2. «Jobs and occupations» Text translation

Обговорення теми Time. Daily life.

Grammar focus: question forms

Обговорення теми Free time.

Grammar focus: present simple and adverbs of frequency/ frequency expressions

Vocabulary and speaking: free-time activities

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 3. «Houses and living conditions» Text translation

Обговорення теми Talk about the houses and living conditions.

Vocabulary focus: nouns and verbs with the same form

Обговорення теми Talking about likes and dislikes.

Reading and writing: a web post about the best time to visit your country

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 4. «Travelling» Text translation

Обговорення теми Travelling Video.

Review.

Виконання лексичних та граматичних вправ, тестових завдань

Text translation

Тема 5. «British and Ukrainian Meals» Text translation

Обговорення теми British and Ukrainian Meals .

Grammar focus: present simple and present continuous

Grammar focus: identifying relative clauses

Vocabulary and listening: household objects

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 6. «Weather. Climate. Flora and Fauna»

Обговорення теми Weather. Climate. Flora and Fauna

Vocabulary focus: phrases with on.

Reading and speaking: understanding sentences with missing words.

Writing: text messages

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 7. «London's changing skyline»

Обговорення теми London's changing skyline.

Video.

Review.

Виконання лексичних та граматичних вправ, тестових завдань

Text translation

Тема 8. «Appearance and Fashion»

Обговорення теми Appearance and Fashion

Vocabulary and listening: movement

Grammar and speaking focus: past simple

Обговорення теми Talk about feelings.

Vocabulary and speaking focus: adjectives for describing feelings

Grammar and reading focus: past simple and past continuous

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 9. «Holidays and days off»

Обговорення теми Meeting a stranger. Feelings.

Vocabulary and speaking focus: adverbs of manner

Listening and speaking focus: understanding –t and –d before a consonant

Обговорення теми Telling and responding to a story

Reading and writing focus: email: describing an event

Language for writing focus: time sequencers

Виконання лексико-граматичних вправ та тестових завдань

Text translation

Тема 10. «Going in for Sport»

Обговорення теми Going in for Sport

Video.

Review.

Виконання лексичних та граматичних вправ, тестових завдань

Text translation

Індивідуальні завдання, екскурсії під час практики (за наявності)

№ з/п	Індивідуальне завдання, тема екскурсії
1.	Парк імені М.Горького (історія створення парку)
2.	Краснознавчий музей міста Мелітополь
3.	Кам'яна могила

6. Форми і методи контролю

Контроль виконання програми практики навчальної (перекладацької) здобувачами складається з поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом періоду проходження практики за такими напрямками:

- дотримання вимог трудової дисципліни та техніки безпеки;
- вчасне та якісне виконання здобувачем-практикантом кожного з обов'язкових та запланованих видів діяльності;
- рівень володіння теоретичними знаннями з теми практики;
- здатність поводитися в колективі та креативно підходити до поставлених завдань;
- оперативність виправлення недоліків та помилок, вказаних керівником;
- вчасне оформлення індивідуального завдання та звітної документації згідно вимог.

Форма підсумкового контролю – залік, до якого здобувач вищої освіти подає керівнику практики: звіт з вивчених тем, проекти, презентації. За одне практичне заняття з мовної практики здобувач може отримати максимум 5 балів за повну вичерпну відповідь. Згідно плану навантаження це 40 годин (відповідно 20 практичних занять). 20 занять по максимум 5 балів – відповідає максимум 100 балів за шкалою оцінювання: національною та ECTS.

1 бал – дуже коротка, нечітка, нелогічна відповідь.

2 бали – дуже коротка, нечітка, нелогічна відповідь. Здобувач має уявлення про деякі окремі слова, але не може їх зв'язати на лексико-граматичному і на синтаксичному рівні.

3 бали – коротка, стисла відповідь. Здобувач володіє недосконалою вимовою, але може правильно сприймати на слух іноземну мову. Допускає незначні лексикограматичні помилки, але в цілому має уявлення про предмет.

4 бали – майже вичерпна відповідь. Незначні лексико-граматичні помилки, але в цілому правильна вимова. Здобувач має чітке уявлення про предмет говоріння. Оперує навичками діалогічного і монологічного мовлення. Здобувач використовує достатній словниковий запас, правильно використовує граматичні та синтаксичні конструкції.

5 балів – чітка, логічна, вичерпна відповідь. Гарна, правильна вимова – наслідок ознайомлення зі звуковим складом, його особливостями, звукосполученням іноземної мови. Здобувач демонструє знання лексико-граматичного матеріалу певної тематики, має багатий словниковий запас. Граматичні та синтаксичні конструкції не викликають певних труднощів. Вступає жваво до дискусії, висловлює свої власні думки. Вільно оперує навичками діалогічного і монологічного мовлення.

Методи – проектні роботи; проведення диспутів; рольові та ділові ігри; захист рефератів; відгадування самостійно складених кросвордів; декламування віршів; відгадування та складання ребусів; виконання пісень.

Форма контролю – диференційований залік.

7. Вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики

Для звітування здобувач вищої освіти готує зошит з усіма записами практичних занять, виконаними індивідуальними завданнями, самостійною роботою тощо.

8. Критерії оцінювання.

Навчальна практика, яка входить до складу інтегрованої навчальної дисципліни, оцінюється за 100-бальною шкалою, а рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	
82–89	B	добре	

74–81	C	задовільно	зараховано
64–73	D		
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Підведення підсумків (звітні конференції, круглі столи тощо)

1. Оформлення звітної документації.
2. Подання звітів з практики керівнику.
3. Отримання заліку.

10. Перелік навчально-методичної літератури

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Карабан В.І. Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. – Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.

2. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської науково-технічної літератури на українську мову. Частина I. Граматичні труднощі. – Вінниця: «Нова Книга», 2001. 271 с.

3. Корунець, І. В. Теорія і практика перекладу (Аспектний переклад) [Text] = Theory and Practice of Translation : підручник / І. В. Корунець. Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 р. – На укр. та англ. мовах.

4. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: навч. посіб. / За ред. В.К. Шпака. К.: Знання, 2005. 310 с. (Вища освіта ХХІ століття).

5. Практикум перекладу. Англійська – українська [Текст] : підручник / Н. В. Бідашук [та ін.]. - К. : Знання, 2011. - 431 с.

6. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation. Тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської мови» для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю.П. Бойко, Л.Д. Бурковська, К.М. Скиба. Хмельницький: ХНУ, 2007. 80 с. (англ.).

7. Карабан В.І. Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. – Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608 с.

8. Карабан В.І., Борисова О.В., Колодій Б.М., Кузьміна К.А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні

та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську). – Навч. пос. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 208 с.

9. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської науково-технічної літератури на українську мову. Частина І. Граматичні труднощі. – Вінниця: «Нова Книга», 2001. - 271 с.

10. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської науково-технічної літератури на українську мову. Частина ІІ. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. - Вінниця: «Нова Книга», 2001. - 303 с.

11. Miram G. Translation: A course lectures on translation theory and practice for institutes and departments of international relations. – К.: Ніка-Центр, 2002. – 238 с.

12. Theory and practice of translation [Text] = Теорія і практика перекладу : навч. посіб. / [Скиба К. М. та ін.]. - Хмельницький : ХНУ, 2015. - 209 р. - Текст англ., частково укр. - Бібліогр.: с. 204-207.

13. Maksimov S.E. Translation as Intercultural Communication. / IATEFL Ukraine Newsletter, N 1, May 1995, p. 16-18.

ДОПОМІЖНА:

1. Кундзіч, Олексій. Творчі проблеми перекладу. – Київ: Дніпро, 1973. – 264 с.

2. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посіб. / За ред.. В.К. Шпака. - К.: Знання, 2005. - 310 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

3. Ємець О.В., Лімбах О.М., Вальчук Г.В. Методичні вказівки до читання та перекладу оригінальних англійських текстів. – Хмельницький: ТУП, 2000.

4. Крамар В.Б., Бурковська Л.Д., Розова А.В., Мацюк О.О. Практика перекладу науково-технічних текстів. Методичні вказівки. – Хмельницький: ТУП, 2001.

5. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іваненко Ю.П. Переклад англійської юридичної літератури: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Поділля – 2000, 2002. – 448 с.

6. Практичний переклад з англійської мови: Навчальний посібник / В.Б. Крамар, Ю.П. Мельник, О.В. Ємець, Л.Д. Бурковська та ін.; за заг. ред. В.Б. Крамара. – Хмельницький: ХНУ, 2007. -215 с.

7. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation. тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської

мови» для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю.П. Бойко, Л.Д. Бурковська, К.М. Скиба. - Хмельницький: ХНУ, 2007. - 80 с. (англ.).

8. Boyko Y.P. Aleksenko S.V. Translation of Syntactical Structures From English Into Ukrainian, Khmelnytsky, 2006. –52с.

Інформаційні ресурси

1. www.bbc.co.uk
2. www.oup.com/elt
3. foreign-language-online.com.
4. <http://linguaspectrumplus.com>
5. abc-english-grammar.com
6. english-grammar.biz
7. <http://englishwell.org>
8. <http://dictionary.reference.com/>
9. <http://dictionary.cambridge.org/>
10. oxforddictionaries.com
11. <http://www.translate.ru/Default.aspx/Text>
12. <http://translation2.paralink.com/>
13. http://translate.google.com/translate_t
14. <http://babelfish.altavista.com/>
15. <https://www.urbandictionary.com/>